

ПОЛІТІКІНА ІННА, здобувач вищої освіти
 Науковий керівник - **БУРКОВСЬКА АННА**,
 доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв.

РОЗВИТОК СВІТОВОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ

Сьогодні логістика, як один з найефективніших інструментів планування, організації та управління переміщенням матеріалів і пов'язаних з ними потоків, має на меті максимізувати вигоди всіх учасників конкретного транспортно-розподільчого процесу шляхом оптимізації логістичних витрат у заданому просторі та часі [1].

Поняття логістичної системи є одним з базових понять логістики. Система (грец.- ціле, що складається з частин, з'єднання) розглядається як сукупність елементів, які пов'язані і з'єднані один з одним, утворюючи певний ступінь цілісності. Найбільш узагальнене визначення логістичної системи дає А. Н. Родніков . Воно звучить так: «Логістична система-це адаптивна система зі зворотним зв'язком, що виконує специфічні логістичні функції і логістичні завдання, що складається, як правило, з ряду підсистем і має розвинені зв'язки із зовнішнім середовищем»[2].

Тенденції у світовій логістичній системі показують, що останніми роками вантажовідправники все частіше передають свої логістичні операції на аутсорсинг -спеціалізованим компаніям, стороннім постачальникам логістичних послуг, які пропонують найбільш ефективні рішення. Логістичні послуги можна розділити на три групи:

- послуги із перевезення вантажів різними видами транспорту;
- консультаційні послуги щодо створення каналів постачання товарів;
- послуги із пакування вантажів, фінансування торгових угод, оренди і ремонту обладнання, страхування вантажів, передачі інформації, кур'єрських та послуг з експрес доставки [5].

Основними факторами постійного зростання попиту на логістичні послуги є глобалізація світової економіки, використання технологій виробництва за принципом «точно в строк» та розвиток електронної комерції. Процес глобалізації сприяв розширенню та ускладненню каналів дистрибуції та мереж постачання. Водночас виробничі процеси все більше централізуються в індустріальних парках великих компаній, що приносить економію на масштабах, але також призводить до зростання транспортних витрат. Це зумовлює необхідність залучення логістичних компаній [3].

Сьогодні в міжнародній практиці до транспортно-логістичної інфраструктури відносять:

1. термінали і транспортні вузли (вокзали, порти, аеропорти);
2. об'єднуюча інфраструктура (залізниці, автошляхи, морські шляхи, повітряні траси);
3. центри отримання і обробки інформації про циркуляцію руху;

4. відносини з клієнтами (агенції, системи резервування квитків, оформлення накладних, встановлення тарифів і т.п.);

5. допоміжні логістичні партнери (страховки, охоронні заправні організації та ін.) [4].

Функціонування глобальної логістичної системи неможливе без відповідної інфраструктури, до якої насамперед належать міжнародні транспортні коридори. Міжнародний транспортний коридор-це частина національної або міжнародної транспортної системи, яка забезпечує важливі міжнародні вантажні та пасажирські перевезення між певними географічними районами і включає залізничні транспортні засоби та стаціонарне обладнання всіх видів транспорту, що діють на цій території, а також комплекс технічних, організаційних та правових умов для здійснення перевезень. Організація міжнародного транспортно-логістичного комплексу забезпечує використання єдиної транспортної технології як основи для гармонізації національних законодавств, приведення транспортних інфраструктур до єдиних технічних параметрів, створення глобальної логістичної системи та інтеграції національних транспортних систем у світову транспортну систему[6].

Сьогодні світовий ринок логістичних послуг перебуває в процесі фундаментальних змін, які кардинально вплинуть на роль і масштаби його учасників та структуру їхніх взаємовідносин. Основними рушійними силами ринку логістичних послуг є:

1. Глобалізація виробничих компаній;
2. Концентрація виробничих компаній на ключових компетенціях і передача на аутсорсинг не профільних напрямків;
3. Прагнення скоротити розмір ланцюга поставок і оптимізувати витрати в цій частині;
4. Скорочення життєвих циклів продукції, зростання ролі інновацій у виробничій обробній промисловості;
5. Прискорений розвиток онлайн-бізнесу[7].

Сучасні тенденції розвитку світової логістичної системи демонструють стрімкий рух до інтеграції, автоматизації та цифрової трансформації. Глобалізація, зростання електронної комерції та вимоги до швидкої та ефективної доставки товарів формують нові виклики та можливості для логістичних операторів[7].

Ключові тенденції розвитку цієї системи можна узагальнити наступним чином:

1. Цифрова трансформація: Впровадження штучного інтелекту, великих даних, інтернету речей, блокчейну та інших цифрових технологій революціонує логістичні процеси, підвищуючи їх ефективність, прозорість та швидкість. Автоматизація та роботизація складських операцій, оптимізація маршрутів транспортування, а також використання предиктивної аналітики для управління запасами – це лише декілька прикладів цифрової трансформації логістики.

2. Інтеграція логістичних ланцюгів: співпраця між різними учасниками

логістичного процесу (виробниками, постачальниками, дистриб'юторами) для створення єдиної та ефективної системи.

3. Увага до екологічності: зростає попит на "зелені" логістичні рішення, що включають використання екологічно чистих транспортних засобів та оптимізацію маршрутів для зменшення викидів.

У цілому, сучасна світова логістична система перебуває в стані постійного розвитку та трансформації. Впровадження інноваційних технологій та адаптація до нових викликів є ключовими факторами успіху для логістичних компаній та забезпечення ефективного функціонування глобальної економіки. Перспективи подальшого розвитку полягають у поглибленні цифрової трансформації, розширенні використання штучного інтелекту, розвитку автономних транспортних засобів та створенні інтелектуальних логістичних мереж. Це дозволить створити більш ефективну, стійку та адаптивну логістичну систему, яка буде відповідати потребам сучасного світу.

Список використаних джерел:

1. Димарчук С. М. Логістична система управління та її взаємозв'язок з стратегією підприємства. *Вісник ДУ "Львівська політехніка"*, 2021 № 390. С. 20-22.
2. Кальченко А. Г. Логістика: Підручник. / Кальченко А. Г. К.: КНЕУ, 2023. 284 с.
3. Семенов Г.А. Еволюція поняття «логістика». Характеристика логістичних систем. / Семенов Г.А., Гиря М.Г. // *«Держава та регіони»*. 2020. – 280-289с.
4. Економічна енциклопедія, Київ, вид. центр "Академія" 2020, Тернопіль, Академія Народного господарства, Том-2, ст. 205.
5. Shebanina O., Golubeva O., Burkovska A. and Radzevicius G. (2018). The investment in the meat sector in the context of food security in Ukraine. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. № 40(3). P. 393-402. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2018.37>
6. Лубочнов В. Маркетингова логістика. *Риск*, 2022. № 4–5. С. 50–55
7. Європейська логістична асоціація: веб-сайт. URL: <http://www.elalog.eu/>

